

Seznam simptomov

Kronična borelioza - Lyme bolezen (LD) (alternativno imenovana Lyme borelioza)

Dr. Petra Hopf – Seidel, specialistka za nevrologijo in psihiatrijo, Nemška zveza za boreliozo , Deutsche Borreliose Gesellschaft, <http://dr-hopf-seidel.de/>

<http://www.borreliose-nachrichten.de/borreliose-aerzte-liste/>

Kadar se sumi na prisotnost primera kronične bolezni Lyme borelioza (LD), morajo biti nekaj od naslednjih simptomov - na splošno več kot trije - očitni v določenem časovnem obdobju.

A. Splošni simptomi in komplikacije

1. Prekomerna in dolgotrajna utrujenost in izčrpanost brez razumnega fizičnega napora, slaba vzdržljivost in splošna telesna šibkost.
2. Brezbarvno ali boleče otekanje bezgavk na vratu, pazduhah ali v dimljah.
3. Motnje avtonomnega živčnega sistema, kot so okvara občutka temperature, ki jo pogosto spremlja močan občutek brazgotinjenja, epizode močnega znojenja, večinoma ponoči - pa tudi čez dan (podobno ženskam v menopavzi). Ampak to velja tudi za moške z LD. "Žareče ličnice" brez zvišane telesne temperature in brez razloga, večinoma pozno popoldne, kot tudi drgetanje in občutek "hladu do kosti", hladne roke in stopala celo v toplem okolju.
4. Poudarjene motnje spanja pri mladih in starih: zgodnje zburjanje, pogosto prekinjeno spanje, zelo slab spanec, ki ga pogosto spremljajo nočne more.
5. Povečanje telesne mase ali izguba telesne mase brez kakršne koli spremembe v prehrani.
6. Večja dovzetnost za okužbe vseh vrst, zlasti sinusov in zgornjega dihalnega trakta, navadno brez vročine. Večinoma so to dolgotrajne okužbe.
7. Redna ponovitev simptomov, to je ca. vsake štiri tedne ali precej naključno (recidivi so pogosti in tipični znaki kroničnega LD). Poslabšanje simptomov se pogosto pojavi po kakršni koli okužbi, cepljenju ali anesteziji ob operaciji.

B. Bolečine, otekline in togost sklepov

1. Epizodne, hude bolečine v določenih sklepih se pojavijo neodvisno od vremena, stresa, menstruacije ali drugih dejavnikov, ki bi prispevali; in čez nekaj časa izginejo brez posebnega zdravljenja; le da se kasneje ponovno pojavijo v drugem sklepu. Večji sklepi so prizadeti v večji meri kot majhni sklepi, npr. kolena, boki, ramena in gležnji bolj kot komolci, pete, prsti, zapestja in čeljusti. Ta vrsta bolečine v sklepih se lahko pojavi med počitkom, npr. ko si v postelji.
2. Občutljivost sklepov in mišic kot pri gripi.

C. Mišice in tetive / kite

1. Neprekinjene bolečine, trzanje in krči mišic po celem telesu, večinoma v nogah in rokah brez predhodne fizične obremenitve, "električni občutki" v mišicah po celem telesu.

2. Bolečine v tetivah/ kitah in vezeh (ti. fibromialgija). Najbolj prizadeti so Ahilove kite, tetive komolcev ("teniški komolec", "golfska roka"), tetive zapestja. "Sindrom karpalnega kanala" = CTS, boleče tetive/ kite podplato (z bolečino zjutraj, ko prvič vstaneš in hodiš) in včasih boleče kite prstov na roki, večinoma prstanec (t.i. "skakajoči prsti").
3. Delna ali popolna ruptura/pretrganje nekaterih tetiv/kit brez obremenitve, občasno se celo pojavljajo spontano.
4. Bolečine v golenici ali petah, še posebej ponoči (zelo tipičen znak kronične LD).
5. Nenadna, uničujoča mišična bolečina, ki se stalno seli, naključno, iz ene skupine mišic v drugo.
6. Slabost v nekaterih mišicah, npr. v stegnih.
7. Ponavljajoča se vnetja in otekanja mehkih delov sklepov («bursitis«).

D. Zmanjšana občutljivost kože, celo njena otrplost in morebitne spremembe las, nohtov in kože.

1. Povečana občutljivost kože in/ali odrevenelost v določenih delih telesa.
2. Pogoste kožne reakcije, kot so "bull s eye rash" (= Erythema migrans), ki se pojavijo v približno 50% okužbah Borrelie ali bolj redko lymphocytoma. Obe reakciji sta prepričljiva znaka okužbe z bakterijo Borrelia.
3. Dokaj redek pojav (le pri 2% vseh bolnikov z LD) je "koža tanek cigaretni papir", pri tretji stopnji ti. akrodermatitis chronica atrophicans (ACA).
4. Občutek gorenja (koža močno peče) ali mravljinčenja na koži, močna bolečina kot vbod z nožem, ekstremna občutljivost na dotik ali na hladno/toplo.
5. Boleče bulice ("panniculitis") pod kožo, večinoma na rokah in nogah.
6. Ekcem ali rdeče pike različnih vrst, nove akne na obrazu ali telesu, včasih zelo suha luskasta koža, še posebej na dlaneh na rokah.
7. Difuzna izguba las (zlasti pri ženskah).
8. Bolečine pri koreninah las, medtem, ko se češemo.
9. Nepravilnosti pri rasti nohtov, s cepitvijo in grebeni na nohtih.

E. Osrednji in periferni živčni sistem

1. Pogosto močni in nenadoma nastali glavoboli, razpršeni ali kot pokrovček ali obroč okoli glave.
2. Draženje kranialnih/lobanjskih živcev je precej pogosto. Najpogostejši in zgodnji znak okužbe z Borrelie je paraliza obraza (enostranski padec obraza). Na kronični stopnji LD je lahko vpletenih istočasno več kot eden od 12 lobanjskih živcev.
3. Bannwarthov sindrom, ki se predstavlja kot močna in goreča/vlečna bolečina v roki ali nogi in to še huje, medtem ko se počiva - ponoči (v primerjavi z bolečino "zdrsnjenega diska", ki se manifestira kot močna bolečina med hojo ali ob sedenju).

Razlog za to razliko je vnetje korena živca, ki ga povzroča Borellia in ne mehanski pritisk na živčni koren.

F. Hormonske motnje

1. Spremembe v metabolizmu serotonina in triptofana zaradi vnetja. Zmanjšane ravni teh hormonov možganov (in črevesja) povzročajo razdražljivost ali npr. strah pred višino, napade anksioznosti (večinoma ponoči), latentno agresivnost z izbruhi jeze, izrazito depresivno nihanje razpoloženja (včasih celo nastop manično-depresivne motnje), splošno čustvena nestabilnost, kot je jok brez očitnega razloga.
2. Povečana dovzetnost za stres, zmanjšana samopodoba.
3. Večinoma pri otrocih - so prisotne motnje primanjkljaja pozornosti, nezmožnost koncentriranja in nemir, ki vodi do nezmožnosti pri učenju (pogosto napačno diagnosticirano kot ADD - primanjkljaj pozornosti in motnja hiperaktivnosti), razdražljivost, agresivnost in sporen odnos do bratov in sester ter sošolcev.
4. Spremembe spolnih hormonov (testosterona, progesterona, estrogena) z nepravilnostmi v menstrualnih ciklih, izguba spolne želje (libido) za oba spola, bolečine v prsih (bradavičke, mlečne žleze), šibke erekcije in bolečine v testisu.

G. Kognitivne motnje

1. Rahlo poslabšanje kognitivnih funkcij, kot je izguba kratkotrajnega spomina in zmanjšanje pozornosti, zmanjšana sposobnost učenja, sprejemanja novih stvari in razumevanja zapletenih povezav, zmedenost in upočasnitev ter "zameglitev" logičnega razmišljanja (brain fog - "možganska megla"), občutek, da si poleg sebe ("živiš v stekleni kletki").
2. Težave pri iskanju pravih besed ali imen, še posebej je to neprijetno, če so to dolgotrajni prijatelji in znanci, ki se jih ne spomniš, napačna izgovorjava in / ali napačno črkovanje besed in zamenjava črk, zlasti pri uporabi računalnika - manjkrat pri pisanju z roko.
3. Zelo težki primeri LD kažejo znake dezorientacije glede na čas in kraj, kot tudi izrazito izgubo spomina (ki se pogosto napačno diagnosticira kot primer Alzheimerjeve bolezni).
4. Obstajajo tudi nekateri redki primeri psihotičnega vedenja s halucinacijami in blodnjami, obsesivne motnje, manično depresivno nihanje razpoloženja, jeza in agresija do točke izgube nadzora.
5. Epilepsija se pojavi zelo redko, večinoma z zvišano telesno temperaturo pri otrocih.

H. Čutila

1. Motnje vonja in okusa.
2. Nepravilno delovanje oči z zamegljenim vidom, škiljenje, bolečine v gibanju očesnih jabolč, rahlo upadanje vek, povečana občutljivost na svetlobo, nezmožnost prilagoditi se na svetlobo in pogoste okužbe oči ("rdeče oči") s pekočim občutkom, suhost in občutek tujega telesa v očesu (tj. konjunktivitis), primanjkljaji ali črne pike na vidnem polju ("mouches volantes" ali "floaters"). Lahko rečemo, da lahko okužba z LD vpliva na vsak del očesa.

3. Okvarjena funkcija ušes z motnjami sluha, ki se lahko giblje od zmanjšanega sluha do izgube sluha, zvonjenja v ušesih ("tinitus"), bolečine ali srbenja ušesnega kanala ali na uhljih, povečana občutljivost na določene zvoke in hrup.

4. Omotičnost in prizadeta hoja.

I. Glava in vrat

1. Bolečje in vneto grlo in mandeljni, večinoma enostransko, razdražena sluznica ust, suha koža in težave pri požiranju.

2. Težko se je znebiti ponavljajočega se vnetja sinusov s sluzničnim izločanjem.

3. Kašelj in čiščenje grla brez kakršne koli nedavne okužbe.

4. Bolečine v čeljusti in zobeh ter kjer se čeljusti stikajo (TMJ) brez, da bi zobozdravnik lahko našel kakršen koli vzrok za to.

J. Prsni koš, trebuh in notranji organi

1. Bolečine, podobne brazgotinam (Scar tissue-like pains), v prsnem košu t.j. vlečenje in tavost-tautness, še posebej v sklepu prsnice, v sami grudi, ki jih spremlja občutek, da ne morejo dihati pravilno, otežitev dihanja po le malem naporu, občutek pritiska na prsni koš ("slon sedi na tvojih prsih").

2. Včasih hitri srčni utrip, večinoma ponoči, brez vsakega predhodnega napora, nepravilni srčni utrip (aritmija in posebni srčni utripi), pa tudi palpilacije.

3. Sprememba krvnega tlaka, predvsem povečanje vrednosti, zlasti diastoličnega tlaka do več kot 90 mm Hg.

4. Urološki problemi, kot so pekoč občutek v mehurju, bolečina v prostati ali bolečina v preponi, brez kakršnihkoli dokazov o bakterijskih okužbah ("Pseudo-prostatitis"), pogosto uriniranje podnevi in ponoči, inkontinenca ali blokiranje pretoka urina.

5. Povišani jetrni encimi ali povečanje vranice, kar kaže na okužbo v teh organih, pa tudi prebavne težave, kot so zgaga in želodčne bolečine.

6. Motnje v funkciji delovanja žleze ščitnice, večinoma premalo delovanje (hipotiroidizem-hypothyroidism), s protitelesi proti ščitničnemu tkivu (večinoma Anti-TPO, npr. Hashimoto-tiroiditis).

7. Spremembe metabolizma, kot je povečana kislost z urinom pH pod 6,0; na novo razvita intoleranca na laktozo ali druga živila, povišanje holesterola, na novo razvita intoleranca na alkohol in dolgotrajni neželeni učinki po uživanju alkohola.

8. Težave s prebavili, kot so bolečine v trebuhu ali krči, napenjanje trebuha, nepravilnosti pri prebavi in črevesju (driska se spreminja z zaprtjem), izguba apetita, slabost in bruhanje.

9. Funkcionalni problemi trebušne slinavke z nagnjenostjo do hipoglikemičnih reakcij (speči diabetes).